

Birgitte Graakjær Hjorts prædiken 9. søndag efter Trinitatis

Taler

Birgitte Graakjær Hjort
Domprovst

Dato

17. august 2025

Sted

Aarhus Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst:**

Lukasevangeliet kapitel 16, 1-9

1

Bøn

Gud, Helligånd.

5

Skab en hellig stund, hvor du taler til os. Amen.

10

Mærkelig ud over alle grænser

15

Det er en mærkelig historie, vi har hørt i dag. Og den er ikke bare mærkelig. Den virker oven i købet umoralsk. For lignelsen handler om en slyngel, der lavede økonomiske fiks-fakserier – og snød, så det drev af ham. Og han blir' gjort til et forbillede. Hvad i al verden er meningen? Opfordrer Jesus til uærlighed? Siden hvornår har den kristne kirke gjort fusk og bedrageri til et forbillede?

20

Genfortælling

25

Jesus fortalte om en mand, der havde en stor stilling. En stilling, som i dag ville svare til at være direktør. Manden var altså ikke ejer af det gods, hvor han arbejdede. Han var ansat til at lede medarbejderne og til at administrere

økonomien. Og det var temmelig store beløb, han havde ansvar for.

30 På et tidspunkt blev denne her direktør afsløret i at ha' svindlet. Han have
begået underslæb og gjort sig skyld i bedrageri. Så han blev kaldt ind til chefen
og fyret.

35 Nu var han virkelig på den. For han syntes, det var alt for hårdt, hvis han skulle
ud og ha' fysisk arbejde. Og han syntes, det var pinligt, hvis han blev nødt til at
tigge. Så hvad sku' han gøre?

40 Han kaldte nogle af sine medarbejdere ind til en samtale - én for én - og spurgte,
hvor meget de hver især skyldte godsejeren. Den første skyldte 3-4 års løn. "Skriv
din gæld ned til det halve" sagde han. Den næste skyldte 8-10 års løn. Og
direktøren sagde: "Nedskriv din gæld, så det kommer til at se ud, som om du
skylder langt mindre". Og sådan fik han medarbejderne til at fuske med
papirerne.

45 Det var udspekuleret. For dermed fik han nogle medskyldige. Og de stod
samtidig i taknemmelighedsgæld til ham. Så når han nu lige om lidt var
arbejdsløs, ku' de vanskeligt sige nej til at ta' imod ham, hvis han henvendte sig
og havde brug for hjælp. Og desuden kunne han altid true med at afsløre dem,
hvis de ikke ville hjælpe ham videre.

50 Frækt var det. Og umoralsk. Men ejeren roste ham for det, fortæller Jesus. Han
sagde, at det var klogt gjort.

Hvordan ska' vi forstå det? Og hva' ska' vi lære af den fortælling?

55

Vi er skyldnere

60

Lignelsen er som et spejl, vi får hængt op, som vi ka' se os selv i. Og det, vi ser i
spejlet er, at vi – ligesom den uærlige forvalter – har fået stillet nogle store
formuer til rådighed. Vi har fået noget værdifuldt betroet, som vi er sat til at
disponere over.

For vores liv, tid, evner - vores rigdom, vores muligheder - det er alt sammen noget, der tilhører Gud. Noget, som vi er sat til at forvalte. Og det liv og de muligheder, der er blevet lagt foran os gang på gang, har vi ikke altid fået brugt
70 på den måde, vi burde. Der var mange situationer, vi ku' ha' udnyttet bedre til gavn for de svage. De syge. De lidende. Men ofte endte vi med at bruge situationen på vores egne interesser i stedet for at være optaget af, hvordan vi ku' gøre livet bedre for vores medmennesker. Mange gange var det mig selv og mig selv igen, der blev prioriteret først. Og bagefter ku' jeg så - på en god dag - være
75 noget for andre. Alt, hvad vi har her i livet – tid og evner, penge og materielle goder, ja selve den jord, vi bor på – det er alt sammen noget, Gud ejer. Og vi har fået lov at låne det. Som en gave og en opgave. Og hvordan fik vi det så brugt? Alt det, der var stillet til rådighed.

80

En sammensat verden

Nogle gange fik vi det brugt, så det gavnede andre. Andre gange brugte vi det, som om vi havde krav på det til os selv. Og ofte har vi måske stået i situationer,
85 hvor det ikke var muligt at handle entydigt godt. Situationer, der var fyldt af etiske dilemmaer – og hvor vi var nødt til at prioritere, så det, vi gjorde, var godt for nogle, men skidt for andre. Hvor vi imødekom nogle, men svigtede andre, fordi alle ikke ku' blive tilgodeset. Det tror jeg, at enhver sygeplejerske og lærer, personaleleder og forretningsmand har stået i. Og det har forældre stået i over
90 for deres børn. For slet ikke at tale om økonomiansvarlige, der sku' vælge noget til og noget andet fra, når det gælder ydelser inden for sundhed, socialområdet og talrige andre områder. Det gælder på individ-niveau og på samfunds-niveau, at godt og ondt ikke altid kan holdes adskilt. Men vi blir' nødt til at handle og turde noget midt i det komplekse.

95

Verden er broget. Og ofte skal vi handle og træffe beslutninger, der får konsekvenser, som ikke er sorte eller hvide.

Det er et vilkår! Vi kommer i situationer, hvor det ikke er tindrende klart, hvad
100 der er det mest rigtige og det mindst forkerte. Og hvor vi bliver nødt til at komme videre, selvom det gode blander sig med det onde, og der ikke er et rent snit.

- 105 Når vi står i noget, der er tvetydigt og sammensat, da må vi efterligne den uærlige godsforvalter. Og dvs.: Vove at handle, også selvom vi får beskidte fingre undervejs, fordi godt og ondt vædede sig ind i hinanden. Og la' være med at bortforklare vores skyld. Men stå ved den over for Gud. Og håbe på Hans nåde.
- 110 Så Jesus opfordrer os ikke til at efterligne forvalteren i at være uærlig. Men i at handle klogt.

Trygt at gå til Gud

- 115 Og hvis vi skal efterligne det, så ska' vi vove livet. Og stå ved det, vi gør os skyldige i. For det er trygt at gå til Gud og indrømme vores skyld. For Gud spejder ikke efter, hvad Han ka' sætte fingeren på, når Han ser på vores liv. Han forærer os derimod noget, når vi kommer til Ham. Skænker os den retfærdighed,
- 120 hans søn havde. Når vi henvender os til Gud og står ved vores skyld, ser Han på os som nogle, der hører sammen med Jesus Kristus. Og han formåede at leve den rene godhed ud. Han lykkedes med at bruge det liv, han fik stillet til rådighed, til gavn for andre – helt ind i døden. Det er den retfærdighed og fuldkommenhed, Gud forærer os, og som vi må dække os ind under i Jesus
- 125 Kristus/hans søn.

Opsamling

- 130 Så hvad er budskabet i dag? Det er, at vi skal kaste os ud i verden. Lev livet! - med alt, hvad vi har lånt og fået stillet til rådighed. Selvom vi er udleveret til vilkår, hvor det gode ofte blander sig med det onde. Og hvor vi nogle gange får beskidte hænder, når vi forvalter penge, tid eller evner i en kompleks verden – og når vi skal træffe svære beslutninger, hvor tingene ikke er sort eller hvidt.
- 135 Når vi får beskidte hænder af det – og blir' afsløret i at være en del af det sammensatte og mudrede, så har vi ét strå at gribe fat i – og det er ikke vores egen livsførelse, men Guds nåde i Jesus Kristus.
- 140 Derfor:

Gå da frit

145 enhver til sit – vov livet, også når det er komplekst,
og stol på Guds nåde.

Amen.

150

“Lov og tak og evig ære være dig, Vor Gud,

Fader, Søn og Helligånd,

155

du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,

højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

160

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

165

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

9. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

170

<https://www.dansketaler.dk/tale/birgitte-graakjaer-hjorts-praediken-9-sondag-efter-trinitatis>

175

180